

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-34-55454-26-1/24
Sarajevo, 22.1.2024. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

n/r Elvedin Okerić, predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo

PREDMET: *Odgovor na zastupničku inicijativu Marijele Hašimbegović, dostavlja se*

ZASTUPNIČKA INICIJATIVA:

Zastupnica Marijela Hašimbegović je na devetnaestoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj 17.01.2025. godine, u okviru tačke Dnevnog reda: „Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori“, a u skladu s članovima 211. i 214. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 41/12- Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 Ispravka), uputila sljedeće zastupničku inicijativu:

„Upućujem inicijativu radi izmjene Pravilnika sa kriterijima za prijem radnika u radni odnos u osnovnim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo kako bi mladi prosvjetni radnici dobili prednost prilikom zapošljavanja u osnovnim školama Kantona Sarajevo. Važećim Pravilnikom ova prednost pripada penzionerima što je krajnje nedopustivo i neprihvatljivo. Kriteriji ovog Pravilnika omogućili su da najveći broj bodova pri rangiranju kandidata nosi broj godina radnog staža, čime su ti kandidati daleko ispred kandidata koji su na samom početku karijere, ali i ispred kolega koji rade već, naprimjer, 10 godina na određeno vrijeme. Politike obrazovanja kreirale su mjere kroz Program o deficitarnim zanimanjima i na ovaj način penzionisani nastavnici su uključeni kao kadrovska rješenja u održavanju kontinuiteta nastavnog procesa, a u isto vrijeme mladi nastavni kadar prisiljen je prijaviti se na Biro za zapošljavanje ili raditi sa umanjenom normom. Ova činjenica je poražavajuća i poziva da hitno preispitate Programe deficitarnih zanimanja, jer ukoliko konkursnim procedurama omogućite prioritet penzionisanim radnicima u odnosu na mladi nastavni kadar nanosite ogromnu štetu tržištu rada, vršite ozbiljnu povredu ljudskih prava i oduzimanja prava na rad. S tim u vezi očekujem da izvršite analizu u kojim osnovnim školama su penzioneri primljeni u radni odnos, a imali smo mladi nastavni kadar kao kandidata i tražim da HITNO poništite ovakve konkurse, izmijenite Pravilnik i objavite novi koji de mladima omogućiti prioritet prilikom zapošljavanja.

ODGOVOR

Nadležnost Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo propisana je u članu 7. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 40/22) kako slijedi:

„Ministarstvo za odgoj i obrazovanje vrši upravne i stručne poslove utvrđene ustavom, zakonom i drugim propisima, koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Kantona u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, kao i obrazovanja odraslih.“

Shodno citiranoj odredbi i utvrđenim nadležnostima, ovo ministarstvo nije bilo o nosilac aktivnosti izrade Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 13/2018, 93/2019 - odluka Ustavnog Suda, 90/2021, 19/2022 i 42/2023 - odluka Ustavnog Suda, i broj: 47/2024).

Angažman penzionera (ne samo u oblasti obrazovanja) omogućio je Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 13/2018, 93/2019 - odluka Ustavnog Suda, 90/2021, 19/2022 i 42/2023 - odluka Ustavnog Suda, i broj: 47/2024). Zakonom o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 47/2024) brisan je član 116. Zakona, u skladu s Presudom Ustavnog suda Federacije BiH od 9. maja 2023. godine.

Nakon presude Ustavnog suda Federacije BiH od 9.5.2023. godine kojom su osporene dotadašnje odredbe Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, pravo biti u obaveznom osiguranju i istovremeno primati penziju imaju svi korisnici penzije, izuzev korisnika porodične penzije i penzije ostvarene po Zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branitelja, domovinskog rata.

Dakle, raditi i primati penziju može i onaj ko je otišao u penziju po osnovu radnog staža, prijevremenu starosnu penziju, invalidsku penziju, ne samo u oblasti obrazovanja te problem koji delegirate nije prisutan samo u oblasti obrazovanja na području Kantona Sarajevo već na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Shodno navedenom nije tačna Vaša tvrdnja iznesena u Inicijativi „Politike obrazovanja kreirale su mjere kroz Program o deficitarnim zanimanjima i na ovaj način penzionisani nastavnici su uključeni kao kadrovska rješenja u održavanju kontinuiteta nastavnog procesa...“.

Prijem radnika u osnovnim i srednjim školama uređen je Pravilnikom s kriterijima za prijem radnika u radni odnos u srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 12/22 i 22/22) i Pravilnikom s kriterijima za prijem radnika u radni odnos u osnovnim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 12/22, 22/22 i 30/24).

Navedeni pravilnici uredili su uslove, način objavljivanja javnog konkursa, kriteriji za bodovanje, donošenje odluke o prijemu u radni odnos, podnošenje žalbe, poništenje konkursa te zaključivanje ugovora o radu. Pomenuti pravilnici doneseni su nakon konsultacija sa reprezentativnim sindikatima uz saglasnost Vlade Kantona Sarajeva i isti su usklađeni sa normativno-pravnim okvirom koji uređuje radno zakonodavstvo te je prijem radnika u radni odnos u školama u isključivoj nadležnosti menadžmenta ustanove.

Shodno članu 8. Zakona o radu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/2016, 89/2018, 23/2020 - odluka Ustavnog Suda, 49/2021, 44/2022 i 39/2024) zabranjena je diskriminacija radnika kao *i lica koje traži zaposlenje*, s obzirom na spol, spolno opredjeljenje, bračno stanje, porodične obaveze, *starost*, invalidnost, trudnoću, jezik, vjeru, političko i drugo mišljenje, nacionalnu pripadnost, socijalno porijeklo, imovno stanje, rođenje, rasu, boju kože, članstvo ili nečlanstvo u političkim strankama i sindikatima, zdravstveni status, ili neko drugo lično svojstvo te u tom smislu škole prilikom bodovanja kandidata koji apliciraju na konkurs su u obavezi bodovati i kandidate koji su otišli u penziju po istim kriterijima kao i ostale kandidate.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/3

Napominjemo da u Ministarstvo priprema digitalizaciju procesa zbrinjavanje radnika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba i prijema radnika u radni odnos u osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo te u tom smislu donošenje pravilnika koji će u potpunosti urediti navedeno pitanje.

Kroz prijedlog Pravilnika o prijemu radnika u radni odnos u osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo tretirano je i pitanje razmatranja prijave kandidata koji konkurišu na posao, a istovremeno imaju status penzionera. Napominjemo da je Ministarstvo za odgoj i obrazovanje prilikom predlaganja rješenja u Pravilniku o prijemu radnika u radni odnos u osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo imalo u vidu činjenicu da je Ustavni sud Federacije po pitanju prava na rad navedenih osoba donio presudu kojom je konstatovano da osporena odredba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, što samim tim daje pravo navedenim osobama da zasnuju radni odnos.

Takođe Ministarstvo za odgoj i obrazovanje je svjesno da međunarodni instrumenti za zaštitu ljudskih prava koji imaju pravnu snagu ustavnih odredbi te u postupku donošenja navedenog pravilnika ima obavezu poštivanja Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih, Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, Evropske socijalne povelje Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima.

Imajući u vidu ustavno-pravni okvir, Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju i radno zakonodavstvo te međunarodne instrumente za zaštitu ljudskih prava Ministarstvo za odgoj nema pravni osnov za donošenje podzakonskih propisa koji su u suprotnostima sa propisima veće pravne snage.

Proces donošenja navedenog pravilnika podrazumijeva uključivanje sindikata u konsultacije prije donošenja istog uz napomenu da i Vlada Kantona Sarajevo mora dati saglasnost na pravilnik kako bi isti mogao biti objavljen u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“ i samim tim stupiti na snagu.

Ministarstvo preduzelo aktivnosti iz svoje nadležnosti i prije pokretanja Vaše inicijative te nastoji da navedeni pravilnik čim prije bude donesen.

Imajući u vidu navedeno sugerišemo da se inicijativom obratite Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, kao nosiocu pripreme Zakona o radu Federacije BiH i Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 13/2018, 93/2019 - odluka Ustavnog Suda, 90/2021, 19/2022 i 42/2023 - odluka Ustavnog Suda, i broj: 47/2024) čije izmjene i dopune su stvorile pretpostavke da raditi i primati penziju može i onaj ko je otišao u penziju po osnovu radnog staža, prijevremenu starosnu penziju, invalidsku penziju, i ne samo u oblasti obrazovanja te problem koji delegirate nije prisutan samo u oblasti obrazovanja na području Kantona Sarajevo već na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine kao i u svim djelatnostima.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- naslovu;
- u Spis;
- a/a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

